

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2026-01-26 kl 15:05-15:20
Plats	Digitalt via Teams
Utses att justera	Helena Nanne
Justeringen	2026-01-29
Protokollet omfattar	§38

Underskrifter	Sekreterare Nicklas Löfström	
	Ordförande Katrín Stjernfeldt Jammeh
	Justerande Helena Nanne

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Stefana Hoti (MP)

Helena Nanne (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Håkan Fäldt (M)

Övriga närvarande

Andreas Norbrant (stadsdirektör)

Jonas Rosenkvist (avdelningschef)

Nicklas Löfström (nämndsekreterare)

Petter Hallberg (sektionschef)

Tomas Barring (chefsjurist)

§ 38 Granskning av efterlevnad av Policy för mänskliga rättigheter; uppföljande yttrande

STK-2025-300

Sammanfattning

Revisorskollegiet genomförde under hösten och vintern 2024 en fördjupad granskning av stadens efterlevnad av policyn för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. De nämnder som granskats är gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Syftet vad gäller kommunstyrelsen har varit att granska om kommunstyrelsen har bedrivit ett tillräckligt arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna i enlighet med policyn. Revisorskollegiet har begärt att kommunstyrelsen ska inkomma med ett uppföljande yttrande över granskningen senast den 27 februari 2026. Utifrån genomförd granskning är revisorskollegiets sammanvägda bedömning att kommunstyrelsens arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna nämndernas arbete i enlighet med policyn inte är helt tillräckligt.

Kommunstyrelsen inkom med ett första yttrande över granskningen i april 2025. Av det första yttrandet framkom att kommunstyrelsen inte fullt ut instämmer i revisorskollegiets slutsats. Kommunstyrelsen anser dock att det finns delar av arbetet med samordning och stöd som kan intensifieras. Av förslaget till uppföljande yttrande framgår att så har skett. Kommunstyrelsen har nu ett pågående arbete med samordnat stöd och kompetenshöjning, vilket bland annat inbegriper specifikt stöd om vad ett rättighetsbaserat arbete innebär för staden. Full effekt av det sammantagna arbetet väntas under 2026 och framåt. Kommunstyrelsens förslag till uppföljande yttrande till revisorskollegiet med anledning av granskningen bifogas ärendet.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till revisorskollegiet.

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Nanne (M) avser lämna in ett särskilt yttrande, bilaga 3.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260126 Granskning av efterlevnad av Policy för mänskliga rättigheter; uppföljande yttrande
- Förslag till yttrande KSAU 260126 Granskning av efterlevnad av Policy för mänskliga rättigheter; uppföljande yttrande
- Granskning av Efterlevnad av policy för mänskliga rättigheter
- Efterlevnad av policy för mänskliga rättigheter
- Beslut KS 250402 §120 med särskilt yttrande (M+C) Granskning av Efterlevnad av policy för mänskliga rättigheter
- Kommunstyrelsens yttrande KS 250402 Granskning av efterlevnad av policy för mänskliga rättigheter

Bilaga 3

Särskilt yttrande

Ärende 12. Granskning av efterlevnad av Policy för mänskliga rättigheter, uppföljande yttrande

Malmö är den enda kommunen i Sverige som har ett kommunalråd med särskilt ansvar för demokrati och mänskliga rättigheter. Det är en tydlig markering om att dessa frågor ska prioriteras, inte bara i ord utan i konkret handling. Därför finns det också fog för att förvänta sig att Malmö går före, visar vägen och bedriver ett arbete som är både föredömligt och genomarbetat.

Mot den bakgrunden är det desto mer nedslående att läsa stadsrevisionens granskning av hur arbetet med policyn faktiskt fungerar. Granskningen visar på stora brister, inte i ambition eller vision, utan i genomförande, styrning och uppföljning. Detta är heller inte den enda revisionsgranskningen som pekar i samma riktning. Även granskningar av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i förskola och skola har visat på allvarliga brister, såsom uteblivna orosanmälningar och situationer där hedersförtryck i praktiken tillåtit fortgå inom kommunens egna verksamheter. Det handlar ytterst om att barn inte fått det skydd och mänskliga rättigheter de har rätt till enligt barnkonventionen.

Visst har kommunstyrelsen tagit fram anvisningar, startat nätverk och redovisat arbete med nya strukturer, såsom en digital kunskapsplattform, utbildningsinsatser och nya handlingsplaner. Men detta är inte tillräckligt. Det räcker inte att rita upp pilar på en whiteboard om ingen vet vart de leder och ingen säkerställer att de följs. Stödet till nämnderna är otydligt, kommunikationen bristfällig och uppföljningen haltar. Flera nämnder vet inte ens vad de förväntas redovisa. Informationsinsatserna har varit så svaga att gamla och ogiltiga dokument legat kvar på stadens hemsida långt efter att de upphävts. Nätverk, seminarier och konferenser har genomförts, men resurserna för att stötta nämnderna i det dagliga arbetet är minimala. Fluffet fungerar, men där det verkligen gäller brister det.

Särskilt problematiskt är att utbildningsinsatserna i stor utsträckning är frivilliga. Det krävs inte långa eller resurskrävande utbildningar, men grundläggande kunskap om mänskliga rättigheter måste vara obligatorisk och integrerad i hela organisationen. Arbetssätten ska inte bygga på frivillighet, utan vara en självklar del av introduktion, styrning och uppföljning i samtliga verksamheter. Skyddet för barns och vuxnas rättigheter kan inte vara beroende av enskilda medarbetares intresse eller engagemang.

Den mest allvarliga kritiken är att inte en enda av de granskade nämnderna har lyckats integrera de vägledande principerna i hela sin verksamhet. Arbetet sker i stuprör, i enskilda projekt och i vissa sektorer, snarare än genom det helhetsgrepp som policyn förutsätter. I vissa fall, såsom inom hälsa-, vård- och omsorgsområdet, saknas till och med konkreta resultat trots att tydliga planer funnits.

Policyn dyker fortfarande upp här och där i olika dokument, men utan sammanhang, utan systematik och utan faktisk styrkraft. Samtidigt fortsätter kommunen att brista i sitt ansvar att skydda barn från att växa upp i hedersförtryck och att säkerställa grundläggande mänskliga rättigheter i praktiken. Att detta sker i en kommun som har ett särskilt kommunalråd med ansvar

för demokrati och mänskliga rättigheter gör bristerna än mer anmärkningsvärda. Då borde just styrning, ansvar och uppföljning fungera. I dag gör de inte det.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-01-26

Helena Nanne (M)